

Vihkikaava ja musiikki

Kirkkohäät ovat osa kirkon jumalanpalveluselämää.

Vihkiminen toimitetaan Toimitusten kirjan kaavan mukaan. Vihkimiseen voi liittyä ehtoollisen vietto – tällöin toimitusta kutsutaan morsiusmessuksi. Alla on ensiksi pähkinänkuoressa vihkitoimitus ja sen jälkeen siihen liittyvää aineistoa, josta voitte valita Raamatun tekstit, kysymysten muodot ja halutessanne esirukouksen, johon osallistuu myös läheisiänne.

[hakasulkeissa oleva teksti] = valinnainen osuus.

Avioliittoon vihkiminen

Seurakunta seisoo:	Johdantomusiikki - virsi, [jota voi edeltää häämarssi] Alkusiunaus
Pappi laulaen:	Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Seurakunta laulaen:	Aamen. Johdantosanat Psalmi Rukous
Seurakunta laulaen:	Aamen. Raamatunlukua Puhe
Seurakunta seisoo:	Kysymykset
Seurakunta seisoo:	Sormusrukous
Seurakunta laulaen:	Aamen.
Seurakunta seisoo:	[Sormuslupaukset]
Seurakunta seisoo:	Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen
Seurakunta laulaen:	Aamen. [Virsi tai muuta musiikkia, esim. yksinlaulu] Yhteinen esirukous Isä meidän Siunaus

Seurakunta laulaen: Aamen.
Päätösvirsi
Raamatun antaminen
Lähtettäminen
Pappi: Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.
Seurakunta seisoo: Päätösmusiikki

Morsiusmessu

Johdantomusiikki
- virsi, [jota voi edeltää häämarsi]

Alkusiunaus ja vuorotervehdys
Pappi laulaen: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Seurakunta laulaen: Aamen.
Pappi laulaen: Herra olkoon teidän kanssanne.
Seurakunta laulaen: Niin myös sinun henkesi kanssa.
Johdantosanat
Yhteinen rippi
Synnintunnustus
Synninpäästö

Seurakunta laulaen: Aamen
Psalmi
[Herra, armahda (Kyrie)]

Seurakunta seisoo: Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle]
Päivän rukous

Seurakunta laulaen: Aamen
Lukukappale
Virsi

Seurakunta seisoo: Evankeliumi
Saarna

Seurakunta seisoo:	Uskontunnustus (Credo) Morsiuspari astuu alttarin ääreen. Kysymykset Sormusrukous [Sormuslupaukset] Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen [Virsi] Yhteinen esirukous
Seurakunta laulaen:	Aamen. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium) Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous) [Vuorolaulu] Pyhä (Sanctus) Rukous ja asetussanat Isä meidän (Pater noster) Herran rauha (Pax)
Seurakunta seisoo:	Jumalan Karitsa (Agnus Dei) Ehtoollisen vietto Kiitosrukous
Seurakunta laulaen:	Aamen.
Seurakunta seisoo:	Ylistysvirsi tai vuoroylistys
Seurakunta seisoo:	Siunaus
Seurakunta laulaen:	Aamen. Päätösvirsi Raamatun antaminen Lähetäminen
Pappi:	Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.
Seurakunta seisoo:	Päätösmusiikki

Avioliiton siunaaminen

Seurakunta seisoo:	Johdantomusiikki - virsi, [jota voi edeltää häämarssi] Alkusiunaus
Seurakunta laulaen:	Aamen. Johdantosanat Psalmi Rukous
Seurakunta laulaen:	Aamen. Raamatunlukua Puhe
Seurakunta seisoo:	Kysymykset
Seurakunta seisoo:	[Sormusrukous]
[Seurakunta laulaen:	Aamen.]
Seurakunta seisoo:	[Sormuslupaukset]
Seurakunta seisoo:	Aviopuolisoiden siunaaminen
Seurakunta laulaen:	Aamen. [Virsi tai musiikkia] Yhteinen esirukous Isä meidän Siunaus
Seurakunta laulaen:	Aamen. Päätösvirsi Raamatun antaminen Lähetäminen
Pappi:	Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.
Seurakunta seisoo:	Päätösmusiikki

Vihkitoimituksen aineistoa

Voitte valita tähän kootusta Toimitusten kirjan aineistosta haluamianne Raamtun tekstejä, rukouksia ja muita osia kirkkohäitänne varten.

Psalmit

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa. Ps. 91:1-2,4,9

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saa avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo,
hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina. Ps. 121

Herra on luotettava kaikissa sanoissaan,
uskollinen kaikissa teoissaan.
Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.
Sinä avaat kätesi ja hyvyydessäsi ravitset kaiken mikä elää.
Herra on kaikessa oikeamielinen,
hän on uskollinen kaikissa teoissaan.
Hän on lähellä sitä, joka huutaa häntä avuksi,
sitä, joka vilpittömästi kääntyy hänen puoleensa.
Hän täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät,

hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.

Ps. 145:13,15-19

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.
Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.

Laul. l. 8:6-7

Lukukappaleet

1 Moos 1:27-28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.»

1. Kor. 13:1-10, 13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali.

Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulella mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Tietämistemme on näet vajavaista ja profetoimisemme on vajavaista, mutta kun täydellinen tulee, vajavainen katoaa. Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Ef. 4:32-5:2

Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan. Rakkaus

ohjatkoon elämääne, onhan Kristuskin rakastanut meitä ja antanut meidän tähtemme itsensä lahjaksi, hyvältä tuoksuvaksi uhriksi Jumalalle.

Fil. 4:4-7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12-14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

1. Joh. 4:9,11-12

Siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 19:4-6

Jeesus sanoo:

»Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 2:1-11

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: »Heillä ei ole viiniä.» Mutta Jeesus vastasi: »Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.» Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: »Mitä hän teille sanookin, tehkää se.»

Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: »Täyttäkää astiat vedellä», ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: »Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle», ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: »Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä

olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.»

Tämä oli Jeesuksen tunnusteista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 15:9-12

Jeesus sanoo:

»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan. Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

Kysymykset: avioliittoon vihkiminen ja morsiusmessu

1. Pappi kysyy sulhaselta:

Kaikkítietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan / näiden todistajien läsnä ollessa kysyn sinulta, NN, tahdotko ottaa NN:n avioaimoksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Kaikkítietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan / näiden todistajien läsnä ollessa kysyn sinulta, NN, tahdotko ottaa NN:n aviomieheksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

2. Pappi kysyy sulhaselta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan / näiden todistajien läsnä ollessa kysyn sinulta, NN, tahdotko ottaa NN:n avioaimoksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan / näiden todistajien läsnä ollessa kysyn sinulta, NN, tahdotko ottaa NN:n aviomieheksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Sormuslupaukset

Jos vihittävät toivovat, toimitus voi ennen sormuksen/sormusten panemista sormeen jatkaa siten, että sulhanen pitää morsiamen kanssa sormusta/sormuksia ja lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviovaimokseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi annan sinulle tämän sormuksen.

Morsian lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviomiehekseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi otan sinulta (annan sinulle) tämän sormuksen.

TAI

Sulhanen lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen kunnes kuolema meidät erottaa.

Morsian lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen kunnes kuolema meidät erottaa.
Sormuslupausten tekstiä ei tarvitse opetella ulkoa, vaan se voi olla alttarikaiteen päällä.

Kysymykset: avioliiton siunaaminen

Pappi kysyy mieheltä:

NN, tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy naiselta:

NN, tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Esirukousvaihtoehto

Pappi/esirukoilija

Jumala, taivaallinen Isä. Sinä olet asettanut avioliiton. Sinä pyhität kotimme läsnäolollasi. Me rukoilemme sinua: yhdistä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja siunaa heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Me rukoilemme sinua.

Isä tai äiti:

Sinä annoit meille kerran lapsemme. Kiitämme siitä ilosta, jota he ovat tuoneet elämäämme. Siunaa heitä, kun he rakentavat omaa kotia ja perhettä. Varjele heitä kaikelta pahalta. Anna heille sovinnollinen mieli ja opeta heitä pyytämään ja antamaan anteeksi. Me rukoilemme sinua.

Joku sisaruksista:

Tänään me kiitämme sinua lapsuudenkodistamme. Ole NN:n ja NN:n kanssa ja varjele heitä sillä matkalla, jolle he ovat nyt lähteneet. Auta meitä pysymään läheisinä toisillemme. Me rukoilemme sinua.

Joku kummeista:

Kasteessa sinä lupasit siunauksesi kummilapselleni. Siunaa vieläkin häntä ja hänelle rakkainta ihmistä. Auta heitä muistamaan, että kasteen armoon saa aina uudestaan palata. Me rukoilemme sinua.

Joku ystävästä:

Sinä olet johdattanut NN:n ja NN:n yhteen. Siunaa heidän rakkautensa. Auta heitä pysymään yhdessä elämänsä loppuun asti. Anna meille iloa ystävyystämme myös tulevina päivinä. Me rukoilemme sinua.

Pappi tai esirukoilija: Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme nämä nuoret / nämä aviopuolisot ja itsemme sinun haltuusi. Vie meidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

Virret

Avioliittoon vihkimiseen kuuluu kaksi tai useampia seurakunnan laulamaa virttä, joista ainakin yhden on hyvä olla Virsikirjan osastosta Avioliitto (238-241) tai virsikirjaan sisältyvän liitteen Kirkolliset toimitukset lauluja avioliiton solmiminen - osastosta (816-824). Toisen virren voi löytää esim. osastoista Kiitos ja ylistys (320-345), Koti ja perhe (464-471) tai Nuoret (504-517). Vaikka jonkin virren sanat näyttäisivät kovin oudoilta, siinä saattaa olla perin tuttu sävel!

Mikäli vihkitilaisuuteen tehdään käsiohjelma, siihen on hyvä laittaa virsien sanat.

Musiikki

Muun musiikin tulee olla jumalanpalveluselämään ja kirkkotilaan sopivaa. Musiikista tulee neuvotella kanttorin kanssa.

Laulut, joissa ei ole hengellistä sanomaa, sopivat paremmin häättilaisuuteen.

Vihkikeskustelu

Vihkiparin tulee sopia vihkikeskustelusta vihkijän kanssa hyvissä ajoin ennen häitä. Keskustelussa käydään läpi vihkitoimitus ja keskustellaan vihkiparin yhteisen elämän ajatuksista.

Mikäli papin tai/ja kanttorin toivotaan osallistuvan myös häätilaisuuteen, kutsu tulisi esittää viimeistään vihkikeskustelun yhteydessä.

Harjoitus

Seurakunnassamme ei ole tapana pitää vihkiharjoitusta. Vihkikirkkoon voi tutustua esim. kuulutusten tai jonkin muun jumalanpalveluksen yhteydessä.

Todistajat

Voitte valita, ketkä merkitään vihkimisenne todistajiksi. Todistajien tulee kuulla ja ymmärtää vihkikysymykset ja myönteiset vastauksenne sekä avioliiton vahvistaminen. Heidän allekirjoituksiaan ei tule mihinkään papereihin.

Todistajien tulee olla täysi-ikäisiä. Heistä tarvitaan virallisiin papereihin täydelliset nimitiedot (sukunimi ja kaikki etunimet).

Rukoushetki samaa sukupuolta olevan avioparin kanssa

Piispainkokouksen ohjeen mukaan samaa sukupuolta olevaa paria ei vihitä kirkollisesti eikä heidän avioliittoaan siunata Toimitusten kirjan kaavaa käyttäen huolimatta 1.3.2017 voimaan tulleesta avioliittolain muutoksesta. Heidän ja heidän läheistensä kanssa on kuitenkin mahdollista viettää rukoushetki.

Rukoushetki vietetään pääsääntöisesti kodin siunaamisen kaavaan pohjautuvana. Jos rukoushetki vietetään kirkossa, pappi johtaa sen alttarikaiteen ulkopuolelta, esim. lukupulpetista papin puvussa, ei siis jumalanpalvelusallasissa.